

1 — NAKAZA U LJUSCI ORAHA

Oluja se kovitla na obzorju.

Kapetan posmatra sevanje munja u tamnim oblacima iz kojih su stvorene. Ne brine se za predstojeće nevreme kroz koje će da prođu, njegov kliper je dostojan nemirima okeana. Ne brine ga ni neumitni gubitak mornara koje će talasi da otmu u svoje dubine.

Brine ga ono ispod palube, odvojeno i okovano. Ni jednom se oči robova nisu širile u neizmernom strahu kao na ovoj plovidbi, bog je svedok da se često zagledao u njihova ogavna lica.

Njegovo kajanje se pojačava sa naletima vetra. Nije smeo da dozvoli ukrcavanje stvorenja, ni da se unapred sladi parama koje mu slede za ono što ne može da imenuje. Nagledao se za života nakaza, sam ih je vezivao u potpalublju za masne nagrade, ali onaj užas nije za cirkuske šatre. Da postoji tračak lepote u nakaznosti, ono dole je isijava podmuklošću koja ne pripada ovom svet. Čak i bezbožna pogan u okovima to sluti. Nije pitao kako su je našli i zarobili, na takva pitanja se prezirom odmahuje da ne štete poslu.

Oluja pristiže i nosi talase od kojih će pramac da zaranja pod vodu. Mornari znaju šta im je činiti, pa se spretno penju uz jarbole da spasu jedra i svoje glave.

Stiska ogradu jače i ne mari za vetar, ledena kiša kao da natapa stenu a ne njega. Pogled skreće na otvor potpalublja a um na crne slutnje. Pre ulaska u oluju naredio je prvom časniku da siđe, prebroji crknuto roblje i obiđe stvorenje. Još uvek se nije vratio.

Posle će da se spusti i sazna gde se denuo. Sluti da se sladi nekom ženkom, moraće bičevanjem da mu obuzda nagon. Kandžija će ga naučiti da se pred oluju ne predaje bludnim zadovoljstvima.

Neće dole sam, povest će četvoricu da iznose tela čim se otmu nevremenu. Plovidba traje sedmicama a robovi umiru; ni jednom nije isporučio ceo tovar. Zna da se mornari iživljavaju u časovima dokonosti pa preteruju. Zatvarao je uši na krikove, jauke i pijani smeh ispod palube, ali gubitke samo on plaća. Uprkos tome, dobra je to dobra posada, znaju plovidbu. Pobuna, kao onomad kada je zabranio piće, mu ne treba dok grca u kockarskim dugovima. Koja

robinja manje neće štetiti poslu nego će ga sačuvati. Upisaće gubitke pod troškove i slegnuti ramenima.

Rado bi se povukao u kabinu da se prepusti snu, ali u ovim časovima mora da bude kao stena i pokaže da nisu tek ljuska oraha koji će najmanji povetarac poslati u dubine.

Možda ipak ima zrno dobroga u onom dole, pomišlja i gladi se po obrazu. Od kako su isplovili niko nije sišao, pa ni oni najodvažniji. Možda uspe ceo tovar da isporuči i pokupi sav kajmak? Narediće svakodnevnu hranu i vodu, makar na uštrb posade. Strah mornara od stvorenja je njegov saveznik na ovom putu. Ne silaze da mrcvare robu.

Oštrim glasom upućuje nepotrebna naređenja, posada već obavlja svoje. Mora tako, da nadjača zebnju od silaska a ta zebnja donosi mu suludu misao.

Da stvorenje ostane okovano i neprodato i tako sačuva naredne toware od izivljavanja i gubitaka.

Nepokretan stoji i vrti misao koja mu se javila, odlažući da siđe, nađe časnika i ispita stvorenje.

Oluja jenjava. Prekratko je trajala, niko od posade nije povučen preko palube pa se mršti, moraće sve da isplati a još će da traže piće kao što red nalaže.

Sunce se pomalja iza oblaka, na putu je da utone u okean. Uskoro će mrak pa teškim koracima kreće ka otvoru. Četvorica namrštenih ga slede.

Silazi niz strmo stepenište. Muka mu se grči stomakom i pojačava se svakim škripavim korakom. Zna da smrad izmeta u memljivom potpalublju doprinosi bolesti, smrtnosti i manjoj ceni roblja. Odlučuje da majstori izdelažu neki odvod pa da se reše kibli a i slamu da zamene, ceni da se u nju uvukla neka pošast.

Sporo korača između okovanih i usnule drma nogom. Stotinu ih je sa obe strane prolaza, uredno vezanih lancima za trup klipera.

Dvoje mrtvih. Zadovoljan je. Prevalili su dobar deo, izgledi su dobri. Zagleda robove na čijim licima se ocrtava očaj i predaja. Tek na pokojem se nazire mržnja koja još nije usahla.

Nema sažaljenja ni milosti, tako je Veliki Darv uredio svet da mu bude po volji.

Veliki kavez je otvoren. Svetiljke koje se njišu na tavanici potpalublja nisu dovoljne pa se stvorenje sklupčalo u mraku.

Spremne su batine u rukama mornara dok ulaze i proveravaju okove. Konačno osvetljava lice nakaze.

Ništa na tom čudnom licu ne zbori da je sa ovog sveta. Čudna je i odora koju nosi, naziru se čudne sličice na njoj. Okovratnik je od fino obrađenog metala, a i rukavi završavaju takvim obručem. Oda-kle god je došao ovaj stvor, pripadao je plemićima ili vladarima. Konačno, uočava svog časnika u senci, zadavljenog lancima i spušte-nih gaća, leži kao odbačena krpa pokraj stvora. Bičevanje je suviše, bog je već zamahnuo i trajno mu obuzdao nagon.

Smiruje bes koji ga obuzima i naređuje stvoru da skine odeću ali stvor ga ne razume. Njegove oči odaju beskrajni strah, iz grla mu krkljaju nepoznate reči čudnog jezika.

Mornari po naredbi kidaju odeću sa njega. Muče se i pate, jaka je nepoznata tkanina i stvorenje se otima, ali želja da se odmaknu od tog đavola jača je. Naposljetku, ostaje nago.

Robovi se mukom podižu i zatežu lance da udovolje radoznalosti. Najbliži se oglašavaju kuknjavom pred prizorom gole nakaze pa se celo potpalublje ori lelekom poganih šimpanzi.

Namršteni ih umiruju batinama, udaraju snagom kojom ih je Veliki Darv, bog svih gorila, podario.

– U ime Darva, gorile i svih majmuna, kakav je ovo stvor?!

Uzvikuje kapetan čudeći se stvorenju. njegovom zakržljalom telu i kratkim rukama a ponajviše mekoj koži.

Koži sa tek po kojom dlakom, koži bez krzna.